

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 172/05-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť E., s. r. o., so sídlom K., zastúpenej advokátom JUDr. R. B., K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Prešove vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Cb 577/98, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. mája 2005 doručená sťažnosť E., s. r. o., so sídlom K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. R. B., K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Cb 577/98.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že S., a. s. (ďalej len „žalobkyňa“), podala 23. januára 1998 žalobu na krajskom súde, predmetom ktorej bolo zaplatenie sumy vo výške 1 973 473,30 Sk s príslušenstvom. Na základe výzvy súdu žalobkyňa 3. apríla

1998 zaplatila súdny poplatok. Dňa 29. mája 1998 vzala žalobkyňa žalobu v časti späť. O späťvzatie žaloby rozhodol krajský súd uznesením z 29. júna 1998 tak, že v časti konanie zastavil. Podľa vyjadrenia sťažovateľky 17. novembra 1998 žalovaný v 2. rade žiadal, aby súd pripustil pristúpenie ďalšieho žalovaného do konania. O tomto rozhodol krajský súd uznesením z 19. apríla 1999 tak, že návrh zamietol. Sťažovateľka ďalej špecifikovala, aké úkony boli v danej veci jednak zo strany súdu a jednak zo strany účastníkov konania vykonané. Uviedla, že podaním z 19. apríla 2004 oznámila súdu, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 25. novembra 2002 jej žalobkyňa postúpila pohľadávku, ktorá bola predmetom sporu. Krajský súd na základe toho 15. júla 2004 pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalobkyne. Následne uznesením sp. zn. 1 Cb 577/98 z 19. októbra 2004 krajský súd konanie zastavil z dôvodu, že došlo k výmazu žalovaného v 1. rade aj žalovaného v 2. rade z obchodného registra v Slovenskej republike bez toho, aby mali právnych nástupcov.

Sťažovateľka sa domnieva, že zbytočnými priet'ahmi v konaní, ktoré podľa jej názoru spôsobil svojím postupom krajský súd vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Cb 577/98, bol vytvorený dostatočný priestor na zánik žalovaných subjektov, a tým aj na znemožnenie vymoženia žalovanej sumy. Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka nevyužila účinný právny prostriedok nápravy a nepodala predsedovi krajského súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní. Vyslovila však názor, že sedemročné priet'ahy v konaní sú dostatočným dôvodom na tvrdenie, že takýmto postupom krajského súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Cb 577/98 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe uvedených skutočností sa sťažovateľka domáhala, aby ústavný súd v danej veci rozhodol nálezom, v ktorom by konštatoval:

„1. Základné právo E., s. r. o., so sídlom K., právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, zaručené podľa ustanovenia článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky, v konaní vedenom na Krajskom súde Prešov pod sp. zn. 1 Cb/577/1998, porušené bolo.

2. Krajskému súdu Prešov prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb/577/1998 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. E., s. r. o., so sídlom K., priznáva primerané finančné zadostúčenie vo výške 100.000,- Sk, ktoré jej je povinný zaplatiť Krajský súd Prešov do 2 mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Krajský súd Prešov je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 5.310,- Sk do 2 mesiacov od doručenia nálezu. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Cb 577/98.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Z uznesenia krajského súdu o zastavení konania č. k. 1 Cb 577/98-234 z 19. októbra 2004, predovšetkým z doložky právoplatnosti je zrejmé, že toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 29. apríla 2005. Z uvedeného vyplýva, že konanie, v ktorom malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bolo právoplatne skončené 29. apríla 2005. Štatutárnemu orgánu sťažovateľky bolo uznesenie o zastavení konania doručené 16. marca 2005.

V nadväznosti na to ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, t. j. 25. mája 2005, už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľka nachádzala pred právoplatným skončením príslušného súdneho konania, a k porušovaniu označeného základného práva už nedochádzalo.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pri tom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. K odstráneniu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím vo veci.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov

verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04).

Meritórne konanie o námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je účelné a v zásade prípustné v prípade, že takýmto konaním by ústavný súd bol spôsobilý odstrániť stav právnej neistoty vyvolaný zbytočnými priet'ahmi. V prípade, že sťažovateľovi už bolo doručené právoplatné rozhodnutie daného štátneho orgánu, takáto možnosť zo zrejmých dôvodov neexistuje (napr. I. ÚS 235/03).

Zistený skutkový stav bol základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, o žiadosti sťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia nerozhodol, lebo jeho poskytnutie je v zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy viazané na vyhovenie sťažnosti.

K tomuto rozhodnutiu sa podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripája odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2005